

Tyresö kommun
Socialförvaltningen
Åsa Tenggren
Utredare

TJÄNSTESKRIVELSE
2015-02-12
1 (6)

Diarienummer
2015/SN 0008 012

Socialnämnden

Egenavgift för vuxna vid stöd- och omvårdnadsboende inom individ- och familjeomsorgen

Förslag till beslut

Socialnämndens förslag till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Egenavgift för mat och boende för vuxna vid stöd- och omvårdnadsboende för personer med missbruksproblematik fastställs till 164 kronor per dygn.
2. Egenavgift enligt punkt 1 gäller inte för skyddat boende. För skyddat boende utgår ingen egenavgift.
3. Egenavgiften enligt punkt 1 träder ikraft den 1 maj 2015.
4. Avgiftsnedsättning för matavgiften tillämpas när vissa måltider inte intas på boendet enligt följande:
 - frukost 20 procent,
 - lunch med 40 procent,
 - middag med 40 procent eller, när det bara ingår lättare kvällsmål, med 20 procent.

5. Årlig justering av matavgiften vid stöd- och omvårdnadsboende för personer med missbruksproblematik sker enligt prisbasbeloppet och bestämmelser för avgifter inom omsorgen om äldre och personer med funktionsnedsättning.
6. Årlig justering av boendeavgiften vid stöd- och omvårdnadsboende för personer med missbruksproblematik sker enligt prisbasbeloppet.

Socialförvaltningen

Åsa Danielsson
Förvaltningschef

Ansa Haapala
Tf Stabschef

Sammanfattning

Ärendet avser förslag på en egenavgift om 164 kronor per dygn för mat och boende som vuxna personer med missbruksproblematik ska betala vid stöd- och omvårdnadsboende inom individ- och familjeomsorgen. Förvaltningen föreslår vidare att en avgiftsnedsättning för matavgiften tillämpas när vissa måltider inte intas på boendet. Förvaltningens förslag på egenavgift är likvärdigt med ett flertal andra kommuners avgifter och följer bestämmelserna i socialtjänstlagen.

Ärendet gäller även förslag om att insatsen skyddat boende för våldsutsatta kvinnor undantas egenavgift.

Beskrivning av ärendet

Ärendet avser förslag på egenavgift för mat och boende som vuxna personer enligt 8 kap. 1 § Socialtjänstlagen (SoL) ska betala vid stöd- och omvårdnadsboende inom individ- och familjeomsorgen. Insatsen avser personer med missbruksproblematik. Förvaltningens förslag på egenavgift är likvärdigt med ett flertal andra kommuners avgifter och följer bestämmelser i socialtjänstlagen¹.

Ärendet gäller även förslag om att insatsen skyddat boende för våldsutsatta kvinnor undantas egenavgift.

Bakgrund

Enligt 8 kap. 1 § SoL får kommunen ta ut en ersättning motsvarande den avgift som tas ut vid sjukhusvård för mat och logi av den som får stöd- och hjälpinsatser av behandlingskaraktär. Avgiften regleras i 6 kap. 1 § socialtjänstförordningen, och är för närvarande 80 kr/dag. Den enskilde har också rätt att behålla tillräckliga medel för personligt bruk enligt riksnormen. Enligt 9 kap. 4 § SoL kan avgiften efterges helt eller delvis om personen saknar betalningsförmåga.

För andra stöd- och hjälpinsatser än vård och behandling får kommunen enligt 8 kap 1 § SoL ta ut en *skälighets* ersättning. Andra stöd- och hjälpinsatser är till exempel olika typer av stöd- och omvårdnadsboenden. Stöd- och omvårdnadsboende beviljas inom individ och familjeomsorgen till personer med missbruksproblematik. För denna insats får kommunen ta ut en egenavgift för boende och mat. Kommunerna får själva besluta storleken på avgiften, men den får inte överstiga kommunens självkostnader. Personer som saknar eller har låg inkomst kan beviljas försörjningsstöd för avgiften.

Den enskilde som bor på ett stöd- och omvårdnadsboenden betalar redan idag en avgift för mat och logi. Avgiften ligger i nivå med den som förvaltningen föreslår. Förvaltningen har dock uppmärksammat behovet av att kommunfullmäktige fastställer denna avgift.

¹Bestämmelserna 8 kap 1 § SoL om skälighets ersättning samt 8 kap. 5 § SoL som reglerar högsta avgift för bostad i särskilt boende som inte omfattas av hyreslagens regler.

Skyddat boende bör undantas egenavgift

Socialnämnden har ansvar för brottsoffer enligt i 5 kap 11 § SoL. Stöd och hjälpinsatser till brottsutsatta beviljas enligt 4 kap 1 § SoL. Det är den enskildes upplevda behov av skydd som är utgångspunkten när behovet av skyddat boende provas.

Insatsen skyddat boende är en stöd- och hjälpinsats enligt SoL som inte är av behandlingskaraktär, vilket innebär att kommunen har rätt att ta ut avgift för mat och boende. Förvaltningen anser dock att denna målgrupp är särskilt beaktansvärd och bör undantas egenavgiften såsom i Nacka och Järfälla kommuner. När någon erbjuds skyddat boende krävs oftast ett motivationsarbete för att den enskilde ska ta emot insatsen. Det är en oerhört pressande situation att behöva fly från sitt hem och sina tillhörigheter på obestämd tid. De flesta har redan kostnader för sitt hem och andra fasta utgifter. Att bo på ett skyddat boende innebär därför oftast merkostnader för den utsatte. Förvaltningen befarar därför att kvinnor som utsatts för våld kan avstå från insatsen skyddat boende om den skulle vara avgiftsbelagd.

Alla kvinnor som hittills beviljats insatsen skyddat boende har dessutom, med ett undantag, saknat betalningsförmåga. Det innebär att de skulle behöva söka försörjningsstöd för avgiften. Det medför ytterligare stress och prövning för en person som befinner sig i en mycket utsatt situation. På de flesta skyddade boenden har man, till skillnad från övriga stöd- och omvårdnadsboenden, dessutom självhushållning vilket innebär att individen själv handlar och lagar sin egen mat och vilket gör att den posten inte utgör en kostnad för socialtjänsten.

Förslag på egenavgift vid stöd- och omvårdnadsboende för personer med missbruksproblematik

Förvaltningen föreslår att den enskilde betalar en egenavgift för mat och boende på totalt 164 kronor per dygn vid stöd- och omvårdnadsboende. Nedan följer en vidare beskrivning av mat- respektive boendeavgiften.

Avgift för mat

Förvaltningen önskar eftersträva enhetlighet i avgifter inom förvaltningens verksamheter, och föreslår därför att matavgiften likställs med måltidspriset som tas ut för helpension på vård och omsorgsboenden inom äldreomsorgen, för närvarande 103 kr/dag (3119 kr/månad). Matavgiften föreslås även justeras enligt prisbasbeloppet och bestämmelserna för avgifter inom omsorgen om äldre och personer med funktionsnedsättning².

Förvaltningen föreslår vidare, i likhet med flera andra kommuner, att avgiftsnedsättning tillämpas när vissa måltider inte intas på boendet enligt följande:

- frukost 20 procent,
- lunch med 40 procent,
- middag med 40 procent eller, när det bara ingår lättare kvällsmål, med 20 procent.

En förutsättning är att detta har anmälts i förväg till boendet.

Avgift för boende

Förvaltningens föreslår att avgift för boende för år 2015 fastställs till 1 854 kr/mån eller 61 kr/dygn. Avgiften följer en modell som tillämpas av ett flertal kommuner och följer bestämmelser i socialtjänstlagen som reglerar högsta avgift för bostad i särskilt boende som inte omfattas av hyreslagens regler.³ Boendeavgiften föreslås indexeras årligen enligt prisbasbeloppet.

² Förändrad taxa och avgifter inom omsorgen om äldre och personer med funktionsnedsättning, dnr: 0190/10-12, antagen av kommunfullmäktige 2011-04-14, § 53.

³ En tolfedel av 0,50 gånger prisbasbeloppet, 8 kap 5 § SoL.

Sammanställning – egenavgift vid stöd- och omsorgsboende

Typ av avgift	Avgift	Grund för avgift	Övrigt
Matavgift	103 kr/dag	Följer måltidspriset som tas ut för helpension på särskilda boenden (3119 kr/månad).	Avgiftsnedsättning när vissa måltider inte intas på boendet enligt följande: - frukost 20 procent, - lunch med 40 procent, - middag med 40 procent eller, när det bara ingår lättare kvällsmål, med 20 procent.
Boendeavgift	61 kr/dygn	En tolfedel av 0,50 gånger prisbasbeloppet enligt 8 kap 5 § SoL	